

TERRY BISSON – PE CUVÂNT DE CERCETAȘ

Traducere din limba engleză

LAURA BOCANCIOS

Terry Bisson este autorul a numeroase romane salutate de critici, cum ar fi *Fire on the Mountain*, *Wyndmaker*, popularul *Talking Man* (care a fost printre finaliștii la Premiul World Fantasy 1986), *Voyage to the Red Planet*, *Pirates of the Universe*, *The Pickup Artist* și, într-o colaborare postumă cu Walter M. Miller Jr., o continuare a cărții acestuia *A Canticle for Leibowitz*, (*Cantică pentru Leibowitz*, Ed. RAO, 1996) numită *Saint Leibowitz and the Wild Horse Woman*. Contribuie frecvent la publicații precum *SCIFICTION*, *Asimov's Science Fiction*, *Omni*, *Playboy* și *The Magazine of Fantasy & Science Fiction*. Cunoscuta lui povestire *Bears Discover Fire* a câștigat Premiile Hugo, Nebula, Theodore Sturgeon Memorial și Premiul cititorilor revistei Asimov, în 1991, singura povestire care a reușit să le ia vreodată pe toate. În anul 2000, a câștigat încă un Premiu Nebula pentru povestirea *macs*. Povestirile sale au fost adunate în culegerile *Bears Discover Fire and Other Stories* și în *In the Upper Room and Other Likely Stories*. Cea mai recentă carte a sa este o culegere, *Numbers don't lie*. Povestirile sale au apărut în **Antologiile Dozois** numerele 8, 10,

12, 13 și 21. Locuiește împreună cu familia lui în Oakland, California.

În cartea sa din 2003, *Dear Abbey*, Terry Bisson ne trimite într-un viitor îndepărtat. În povestirea de față, ne trimite într-un trecut la fel de îndepărtat, pentru o lecție aspră despre ceea ce înseamnă să fii om.

În dimineața zilei de 12 iulie 20 am primit următorul mesaj pe computerul meu de la laborator, singurul pe care îl am:

LUNI

Am reușit. Întocmai cum am planificat. Este real. Iată-mă în sudul Franței, sau ceea ce consideră oamenii acum (acum?) a fi sudul Franței. Pare la nord de oriunde. Dacă crevasa este la o mie patru sute de metri, înseamnă că gheața este joasă. Pot vedea limba unui ghețar la doar aproximativ o sută cincizeci de metri deasupra mea. Desigur, aici nu sunt oase încă. Se vede direct în josul unei văi înguste până la teritoriul NT, aflat cam la opt sute de metri depărtare. Văd fum; nu mă așteptasem la asta. N-ar fi trebuit să fie mai prudenți? Poate că nu sunt încă amenințați de HS, iar eu am sosit prea devreme. Sper că nu. Chiar dacă nu face parte din convenție, mi-ar plăcea să aflu mai multe despre prima

noastră întâlnire (și ultima?) cu alte specii umane (hominizi?).
Totuși, îmi face chiar plăcere să văd fumul. N-aș fi crezut
vreodată că voi simți singurătatea, dar aici o simt. Timpul este
spațiu și spațiul este distanță (Einstein). Mă îndrept către
teritoriul NT. Alte informații mai târziu.

*Rândul pentru subiect era bruiat, la fel și antetul. Încă mă
chinuiam să ghicesc despre ce era vorba, căci, cu excepția grupului
de discuții al Fundației, nu primesc niciun fel de mesaje, când a
venit încă unul, chiar în dimineața următoare.*

Datarea îmi aparține.

M A R Ț I

Da, sunt ei. Urmăresc aproximativ douăzeci de nt, adunați
în jurul unui foc care scoate fum. Chiar și prin binoclu, de la
cincizeci de metri depărtare, arată ca niște umbre mari,
mișcătoare. Sunt greu de numărat. Se strâng laolaltă, apoi se
despart în grupuri de câte doi, trei, dar niciodată câte unul singur.
Nu pot deosebi bărbații de femei, dar sunt patru sau cinci copii,
care stau și ei împreună, în grup. Aș vrea să pot distinge chipuri,
dar lumina e difuză aici. O mohoreală perpetuă. Îi privesc de
aproape patru ore, după ceasul de la cornul meu, și niciunul nu a

părăsit teritoriul. Desprinderea de grup a unuia s-ar putea dovedi o problemă. Dar am aproape cinci zile (-122) să-mi fac griji pentru asta. Măine îi voi examina dintr-o altă poziție, de unde pot ajunge ceva mai aproape și unde s-ar putea ca lumina să fie mai bună; mai sus, nu mai aproape. Cunosoc convențiile. Am contribuit la scrierea lor. Dar vreau să ajung cumva mai aproape.

Începusem să bănuiesc că era vorba despre o farsă, iar față de asta mă bucur de o anumită imunitate veche și voită. Dar am un prieten – Ronși, firește, l-am bănuț pe el (cine altul?) după ce a sosit următorul și cel mai lung text, chiar în ziua în care aveam să ne întâlnim.

MIERCURI

O schimbare de plan cu totul neașteptată. Stau aici, în crevasă, cu „propriul meu” ni. E candidatul perfect pentru captură, dacă îl pot ține aici timp de patru zile (-98). NT nu sunt defel așa cum am crezut. Reconstrucțiile sunt mult prea antropomorfe. Aceasta NU este o ființă umană, deși, cu siguranță, este un hominid. Ceea ce credeam noi că este un nas mare e mai degrabă un bot. E alb ca o stafie, ceea ce bănuiesc că se potrivește. Sau sunt eu stafia? Stă în partea cealaltă a focului, holbându-se la mine, sau prin mine. Pare ciudat de inconștient, în

cea mai mare parte a timpului, lipsit de gânduri, ca o pisică. Iată ce s-a întâmplat: azi-dimineață, am coborât să cercetez teritoriul, când am mișcat un bolovan, care mi-a căzut pe piciorul stâng. Am fost convins că e rupt (nu este), dar eram prins în capcană. Rămăsesem cu piciorul înțepenit sub piatră, de la genunchi în jos, undeva, neștiut de nimeni, într-o crevasă îngustă. Nu puteam să nu mă gândesc la acel individ legendar, Utah, care și-a tăiat propriul braț cu un briceag. Mă întrebam când voi fi gata să fac asta, căci mă aflam într-o situație mai proastă decât el: dacă nu reușeam să mă întorc la crevasă în mai puțin de o sută de ore, eram blocat aici, și nu doar de un bolovan. De Timpul însuși. Amorțeala mă speria mai mult decât durerea. Începea să ningă și mă temeam că voi îngheța. Trebuie că am adormit, căci următorul lucru pe care mi-l amintesc este că NT-ul „meu” stătea acolo, pe vine, uitându-se fix la mine – sau prin mine. Tăcut ca o pisică. În mod ciudat, am fost la fel de puțin surprins ca și el. Era ca un vis. I-am făcut semn înspre piciorul meu și el a rostogolit piatra. A fost cât se poate de simplu. Fie că era enorm de puternic, fie că avea un unghi mai bun, sau ambele. Eram liber și piciorul îmi zvâcnea acum dureros și sângera, dar nu era rupt. Puteam chiar să calc pe el. Șchiopă...

Ron este un scriitor de SF care predă un curs la New School.

Ne întâlnim în fiecare miercuri și vineri, chiar înainte de cursul lui de la ora 6. Nu pentru că ar fi stabilit vreunul dintre noi așa. E o promisiune pe care el i-a făcut-o mamei mele – întâmplător, știu – chiar înainte de a muri, dar nu mă deranjează. Niciun prieten ar însemna prea puțin, iar mai mult de unul ar fi prea mulți.

— *Ce-i asta? m-a întrebat, când a terminat de citit textul imprimat.*

— *Ar trebui să știi, i-am răspuns, ridicând o sprânceană într-o manieră, speram, sugestivă.*

Conform propriei mele promisiuni făcute mamei, exersez aceste figuri în fața oglinzii și, o dată în viață, se pare că meritase.

— *Crezi că am scris-o eu?*

Am clătinat din cap, știutor, speram, și mi-am enumerat motivele: cine altcineva știa că studiam oasele de Neanderthal? Cine, în afară de ea și de mine a savurat povestea lui Utah cel grozav, cu atâta vreme în urmă? Cine altcineva scria SF?

— *Science-fiction, m-a corectat el ursuz (mă mai corectase și altă dată).*

În timp ce așteptam burgerul lui și rulada mea cu unt, și-a înșirat obiectiile:

— *Poate că este o greșeală, poate că nu îți este adresat ție. O mulțime de oameni știu despre grozavul Utah; a fost o poveste*

națională. Și mă simt puțin jignit că ai impresia că am scris eu asta.

— Cum?

— E din topor, a spus Ron. El, sau poate ea, folosește „ciudat” de două ori în același paragraf, asta n-ai să găsești niciodată la mine. Și succesiunea evenimentelor e greșită. Scăparea vine înainte de pericol, ceea ce diminuează tensiunea.

— Atunci, nu tu ai trimis asta?

— Nici vorbă. Pe onoarea mea de cercetaș.

Și cu asta, s-a terminat. Am vorbit, sau mai degrabă a vorbit el, mai ales despre prietena lui Melani și noua ei slujbă, în timp ce oamenii treceau pe lângă noi pe Sixth Avenue, la doar câțiva centimetri distanță. Erau înfierbântați, iar noi eram la răcoare. Eram ca două lumi separate, despărțite de un geam de sticlă.

Joi dimineață am intrat nerăbdător în laborator, dornic să mă întorc la oasele mele. Am aruncat o privire peste discuțiile de grup ale Fundației (zvonuri despre un nou proiect ultrasecret), înainte de a deschide ultimul mesaj.

Îmi cer scuze. Ieri am întrerupt mesajul pentru că „NT”-ul meu s-a trezit și nu voiam să-l alarmez. De la ultimul meu mesaj neterminat, ninge întruna. M-a privit cum aprind un foc, cu un fel

de uimire tăcută. Dumnezeu știe ce ar crede despre chestia asta în care vorbesc. Sau despre vorbitul însuși. El scoate doar trei sau patru sunete. Aștept până adoarme, să folosesc cornul. După ce m-a eliberat, NT-ul m-a urmat în susul dealului. Era limpede că nu avea de gând să-mi facă vreun rău, deși ar fi fost destul de ușor. Ar fi înalt de peste un metru optzeci dacă ar sta drept, ceea ce nu se întâmplă niciodată. Are vreo 115 kg. E greu să-i stabilești greutatea, căci e destul de păros, mai puțin pe față și pe mâini. M-am grăbit strașnic să-mi bandajez piciorul, care sângera (e în regulă, până la urmă). Am găsit crevasa foarte diferită de felul cum o lăsasem. Ceva ajunsese la mâncarea mea. Un urs? Cutia de urmărire era zdrobită și jumătate din KR dispăruseră. Din fericire, folia de supraviețuire fusese lăsată. Am întins-o, iar el și-a așezat lucrurile lângă: un topor grosolan, o haină de piele grea, țepăună și incredibil de urât mirositoare și un săculeț făcut dintr-un maț, cu cinci pietre în el: pietre de râu, albe. Mi le-a arătat de parcă ar fi fost ceva ce ar fi trebuit să înțeleg. Și am înțeles; dar mai târziu. Începe să se miște.

Vinerea sar peste masa de prânz, ca să am poftă de mâncare la restaurant. N-am fost surprins să găsesc un nou mesaj, și le-am listat pe amândouă, pe cel de joi și pe cel de vineri, să i le arăt lui Ron. Cel puțin, îi vor oferi un subiect de discuție. Cred (știu) că

tăcerile mele îl stingheresc.

VINERI

Ninge. Pietrele le folosește la numărat. L-am privit aruncând una azi-dimineață. Mai sunt trei; ca și mine, are un fel de program. Mâncăm viermi. Se pare că nt ascund carne putredă sub bușteni și sub pietre și se întorc după viermi. E un soi de agricultură. Nu sunt atât de răi. Încerc să mă gândesc la ei ca la niște mici legume. Grub¹ „vorbește” mult cu mâinile, încerc să-i răspund la fel. Când nu vorbim, când nu-i atrag atenția, e ca și mort, dar când îi ating mâinile sau îl lovesc peste față, învie. Parcă ar fi pe jumătate adormit cea mai mare parte din timp. Și adormit de-a binelea în rest, nt *dorm foarte mult*. Mâinile lui sunt foarte omenеști, și foarte albe, ca și fața. Restul e maro, sub blana groasă, blondă. Îi spun Grub. El nu-mi spune nicicum. Nu pare să se întrebe cine sunt și de unde vin. Punctul de captură e la încă două zile depărtare (-46), ceea ce înseamnă că e numai al meu până atunci. Un bonus neașteptat. Între timp, vremea, care era oricum cumplită, devine tot mai groaznică, și îmi fac griji pentru bateriile comului, nu e niciun pic de soare să le încarc. Pe mai târziu.

Ron și cu mine ne întâlnim întotdeauna în același loc, care

este separeul de lângă fereastră de la Burger Beret, pe Sixth Avenue, Strada Zece. Ron clătina din cap în timp ce citea mesajele. Asta putea însemna o grămadă de lucruri diferite.

— Mă uimești, a spus

— Ei, așa?

— Nu mă lua cu așa. Tu le-ai scris. Trebuie să recunosc, e o chestie foarte inteligentă.

Nu puteam să spun din nou „aș!”, așa că doar am rămas neclintit.

— Treaba cu legumele mi-a deschis ochii. Și nimeni nu știe atât de multe despre Neanderthali. Felul cum socotesc, vorbirea limitată. E ceea ce mi-ai spus tu.

Era o teorie cunoscută, i-am răspuns. Nu era nimic nou în asta. Impuls, eu nu scriu povești. Eu scriu rapoarte. Chiar și eu îmi puteam da seama că era dezamăgit.

— Pe cuvânt de cercetaș?

— Pe cuvânt de cercetaș, am spus.

Ron și cu mine urmaserăm împreună Școala Philmont de Cercetași. Asta s-a întâmplat cu mulți ani în urmă, înainte ca el să pășească în lume, iar eu să hotărâsc să o țin la distanță. Dar jurămintele erau încă valabile.

¹ Grüb – vierme (n.tr.).

— Bine, în regulă. Atunci trebuie să fie vreunul dintre colegii tăi, care îți face o glumă. Nu sunt singurul care știe că faci cercetări. Doar singurul cu care te sinchisești să vorbești.

Pe urmă mi-a spus că ea și Melani urmau să se căsătorească. Conversația s-a însuflețit oarecum și s-a domolit în același timp, și când mi-am ridicat privirea, plecase. M-am simțit cuprins de panică, dar, după ce am plătit și am urcat în apartamentul meu, panica s-a risipit treptat, ca un gaz într-un spațiu deschis. Pentru mine un spațiu închis e ca un spațiu deschis.

Grupul de discuții a fost tăcut tot weekendul, dar mesajele cu headerul corupt au continuat să vină, unul pe zi, ca vitaminele pe care i-am promis mamei că le voi lua.

S Â M B Ă T Ă

KR au dispărut, dar Grub mă cară după el să caute viermi pe sub bușteni. Nu vrea să meargă singur. A treia zi troieniți. Mai avem doar una. Trebuie să păstrez lemnul, așa că stăm cuibăriți unul lângă altul, cu spatele lipit de zidul crevasei, înfășurați în folia mea de supraviețuire și haina puturoasă a lui Grub. Stăm și privim ninsoarea și ascultăm bubuitul cascadei de gheață – și vorbim. Oarecum. Gesticulează cu mâinile, și mi le ia pe ale mele într-ale lui. Mă ciupește de părul de pe brațe și mă trage de degete și, uneori, chiar mă pălmuește peste față. Sunt sigur că nu

înțelege că sunt din viitorul îndepărtat; cum ar putea măcar să aibă noțiunea a așa ceva? Dar înțeleg că se află în exil. A fost o neînțelegere, pentru ce, nu se știe, și a fost alungat. Pietrele sunt sentința lui, asta știu: Grub *simte* asta despre ele. În fiecare dimineață se descotorosește de una, aruncând-o dincolo de buza crevasei, în zăpadă, înțelegerea pe care o are despre numere e destul de rudimentară. Cinci înseamnă multe, iar două – câte i-au mai rămas azi-dimineață – puține. Presupun că, atunci când se termină, poate să meargă „acasă”, dar e la fel de nefericit cu două cum era cu cinci. Poate că nu poate gândi înainte, doar înapoi. Chiar dacă mi-e frig ca naiba, mi-aș dori ca punctul de captură să nu fie atât de aproape. Îi învăț limbajul. Lucrurile nu au nume, dar sentimentele legate de ele, da.

Sâmbetele și duminicile mi le petrec singur în laborator. Ce altceva aș putea să fac? Unde altundeva aș putea fi singur cu oasele mele? Doar eu am acces la descoperirea Arleville, care înseamnă două schelete, un NT și un HS, găsite unul lângă altul, ceea ce dovedește că a existat într-adevăr contact între cele două specii. Viermii mi-au confirmat studiul cu privire la dinții NT. Desigur, a fost doar o poveste, după părerea lui Ron. Sau nu?

Duminică am găsit asta:

DUMINICĂ

Schimbare de plan. Vreau să modific punctul de captură, să-l dau înapoi cu un ciclu. Știu că e împotriva convențiilor, dar am motivele mele. Grub e disperat să scape de pietre și să se întoarcă în teritoriul și la ceata lui. Aceste ființe sunt mult mai sociabile decât noi. Parcă singure nici nu ar exista. Mă descurc tot mai bine cu comunicarea. E mult de lucru cu mâinile, trebuie să gesticulezi și să atingi, dar înțeleg din ce în ce mai mult. Nu pentru că mă gândesc, ci pentru că simt. E ca și cum m-aș uita la ceva cu colțul ochiului; dacă mă uit direct, s-a dus. Dar dacă nu mă uit, e acolo. E aproape ca un vis, și poate că este, de vreme ce adorm și mă trezesc întruna. Piciorul mi se vindecă bine. Lui Grub i-a mai rămas o singură piatră și e fericit, aproape; sentimentele mele sunt la polul opus: cum ar fi pentru el groaza de a nu se mai putea întoarce la grupul lui niciodată. Vom crea oare un Ishi? Ce trist! Sunt convins că vom sfârși cu unul grav afectat. Așa că începem din nou numărătoarea de la 144. E riscant, de vreme ce comului meu i se consumă bateriile. Dar am un plan...

Luni este ziua care îmi place cel mai puțin, trebuie să împart laboratorul (dar nu oasele) cu alții. Deși nu mă deranjează nimeni. Am trecut peste discuțiile de grup, căutând mesajul zilnic și l-am găsit ca pe o veche cunoștință.

LUNI

Am reușit. Spun asta din mijlocul unui cerc de hominizi, nu oameni, care stau pe vine (în loc să șadă, ori stau în picioare, ori culcați sau ghemuiți, dar nu stau niciodată jos) în jurul unui foc mare. Am renunțat să-mi fac griji pentru ce ar putea crede despre.com; nu par curioși. De când am sosit cu Grub, m-au acceptat fără suspiciune și fără interes. Poate pentru că am preluat mirosul lui Grub. Stau în liniște, culcați sau ghemuiți, o bună parte din timp, iar când unul se trezește, se trezesc toți, sau, oricum, majoritatea. Sunt douăzeci și doi cu totul, inclusiv Grub: opt bărbați adulți, șapte femei și cinci copii, dintre care doi sugari; plus doi „Bătrâni”, de sex nedeterminat. Aceștia nu sunt foarte mobili. NT se apucă de mâini și „vorbesc” cu câteva sunete și multe îmbrânceli, la care se adaugă gesturile. Expresiile lor faciale sunt la fel de simple și grosolane ca limbajul. Par fie plictisiți, fie tulburați, fără stări intermediare. Mănâncă mulți viermi și carne putregăită. Pun carne stricată sub bușteni și pietre, apoi se întorc după viermi și larve. E un fel de agricultură, am impresia, numai că aproape mi-a stricat toată pofta de mâncare. Poate că orice fel de agricultură are același efect, văzută de aproape.

Toate acestea erau interesante, dar nimic nu era nou.

Oricare pasaj ar fi putut fi scris de unul dintre colegii mei de laborator, dar știam că nu este așa. Ei sunt într-o altă lume, ca și oamenii de pe Sixth Avenue, de dincolo de sticlă. Majoritatea nici măcar nu-mi știau numele.

M A R Ț I

5

Mâine se întâmplă ceva. O vânătoare? Simt teamă și pericol, și multă muncă, multă mâncare. Toate acestea sunt comunicări nedefinite pe care le primesc de la grup, ca întreg. Azi după-amiază au ars o tufă de frunze uscate și i-au inhalat fumul, pasând-o de la unul la altul. E un fel de plantă care ajută, se pare, la comunicarea NT. Pe mine mă ajută cu siguranță. Printre „tufa aprinsă”, viermi și îmbrânceli, mi s-a înfățișat imaginea (nu vizuală, ci emoțională) a unei uriașe fiare murind. E greu de descris. Învăț să nu încerc să definesc lucrurile. E ca și cum aș fi deschis spre a simți evenimentul însuși, în locul participanților. Moarte, înfrângere și victorie, teroare și speranță. Un sentiment împletit, ca și fumul. Toate acestea erau însoțite, amplificate chiar, aș putea spune, de unul dintre Bătrâni /mai mobil decât credeam) care se învârtea în jurul focului, rotind un băț aprins. Mai târziu, i-am distrat pe cei mici (mai ușor de amuzat decât adulții), punând la foc câțiva viermi, pe un băț. Ca și cum ai face

fondante. Totuși, nimeni nu a vrut să-i mănânce, în afară de un băiețel căruia îi spun Oliver, care plescăia întruna din buze și îmi zâmbea larg, de parcă pe mine ar fi vrut să mă mănânce. Până și micii NT au o căutătură firoasă, care le dezmente firea blajină. Bărbații (și Grub) ascut bețe și le întăresc vârfurile în foc. Acum dorm grămadă între foc și zid, iar eu stau deoparte, ceea ce nu-i deranjează. Pot prelua mirosul lui Grub, dar nu al întregului morman; grup, adică.

Miercuri a fost o zi lungă. Am listat ultimele patru (inclusiv vineri), ca să i le arăt lui Ron. Nu știu de ce, dar eram dornic de puțină „conversație”. Poate că mama avea dreptate, și trebuie să păstrez cel puțin un prieten. În definitiv, mama a fost doctor.

M I E R C U R I

Azi-dimineață ne-au trezit copiii, care trăgeau de folia de supraviețuire. Grub a venit lângă mine în timpul nopții. Oare îi plac eu sau folia? Nu contează; mă bucur de prezența lui, iar cu mirosul m-am obișnuit. A luat parte la vânătoare și m-a cărat după el. A înțeles că vreau să merg. Ceilalți mă ignoră, cu excepția copiilor. Grupul era format din șapte bărbați și două femei. N-am putu să-mi dau seama dacă vreunul din ei era liderul. Au luat cu ei bețe ascuțite și topoare, dar niciun pic de mâncare sau apă. Nu cred că știu cum să care apa. Pe copii i-am lăsat împreună cu

Bătrânii și mamele care alăptează și ne-am petrecut cea mai mare parte a dimineții urcând un versant lung de grohotiș și trecând peste o creastă în valea îngustă unde râul de gheață era înconjurat de iarbă înaltă. Acolo am văzut primul meu mamut, mort deja. Zăcea lângă un morman de tufe și frunze, și am „priceput” că l-au hăituit într-un defileu îngust. Dar altceva îl omorâse. Era culcat pe o parte și, pentru prima oară, am văzut ceea ce credeam că ar putea fi un semn de HS, căci fiara fusese deja tranșată, cu foarte mare dibăcie. Până și craniul fusese separat de creier. Mai rămăseseră doar pielea și intestinalele, cu câteva bucăți zdrențuite de carne ațoasă. NT s-au apropiat temători, adulmecând aerul și ținându-se de mâini, inclusiv cu mine. Le simțeam panica. Oare urmele fumului sau propria mea imaginație îmi crea sentimentul înfricoșător al „celor întunecați” care uciseseră animalul? Pe urmă a dispărut înainte să îmi pot da seama. NT s-au pus pe treabă cu bețele, alungând trei câini asemănători cu niște hiene, care dădeau târcoale cadavrului. Cu această victorie, teama a fost curând uitată și au început să care hoitul, mâncând pe drum. Prada era moartă de curând, dar mirosea destul de rău. NT au îngrămădit intestinalele și carnea într-o piele uriașă, pe care o aduseserăm cu noi. Până după-amiaza târziu, aveam o piele plină, pe care o căram și o

târam peste creastă și în josul lungii pante de pietriș. Ne aflam la aproximativ opt sute de metri de locul unde apunea soarele, dar NT urăsc întunericul și se tem de el. Așa că, iată-ne ascunși sub o margine de stâncă, grămadă. Cu o noapte lungă, friguroasă și urât mirositoare în fața noastră. Fără foc, bineînțeles. Scâncesc în somn. Nu le place să fie departe de foc. Nici mie. Încep să-mi fac griji pentru com, care afișează semnalul de Baterie descărcată (BD) ori de câte ori mă conectez. Aici nu e atât de mult soare cum s-a anticipat. Nu e soare deloc, de fapt.

— *Pe cuvânt de cercetaș? a întrebat Ron din nou, după ce a citit comurile, iar eu am încuviințat. Atunci trebuie să fie unul dintre colegii tăi. Cine altcineva știe toate lucrurile astea despre Neanderthali, sau le spune NT? Chiar mănâncă viermi?*

Am ridicat din umeri. De unde să știu eu?

— *Oamenii peșterilor sunt plini de surprize, bănuiesc. Am și eu o surpriză. Vineri e ultima mea zi de cursuri. Melani a obținut un post de asistent universitar la Cal State. Ne mutăm în California. Ne căsătorim pe drum, la Vegas. Altfel te-aș invita la nuntă. Deși știu că nu ai veni.*

Joi am rămas acasă bolnav. Și, astfel, nu mi-am verificat e-mail-urile până vineri dimineața, când am avut două, după un lung șir de flecăreli ale grupului de discuții al Fundației despre un

nou proiect, pe care le-am sărit. În general erau zvonuri, iar mie nu îmi plac zvonurile. De aceea m-am făcut om de știință

JOI

Zorile au venit, în cele din urmă, fără soare. Ceva nu era în regulă. Simțeam asta în timp ce coboram dealul, ținându-ne de mâini. Peștera era plină de umbre, ca mai înainte, dar acestea erau altfel prin felul în care stăteau și în care se mișcau. Apoi ni le-au văzut și ei și au căzut în genunchi, agățându-se unul de altul, cu mici țipete. Mă uitase până și Grub. Veniseră Cei Întunecați. Focul scotea mai puțin fum și umbrele se mișcau ca niște oameni, ca noi, și trăncăneau. Se și certau. Multe lovituri. Tăiau ceva în bucăți. M-am apropiat înainte de a-mi da seama, spre oroarea mea, că sunt singur. NT fugiseră cu toții. Înainte de a avea timp să privesc împrejur și să văd unde s-au dus, m-au observat câinii. NT nu au câini, dar HS, da.

Probabil că mirosiseră carnea pe care NT au scăpat-o în fugă. Lătrau, dându-mi ocol, ființe mici, respingătoare. Hrană sau animale de companie? Doi dintre HS au ieșit din grotă, îndreptându-se spre mine. Au început să strige, iar eu le-am răspuns la fel, imitându-le sunetele, sperând că mă vor percepe ca pe unul de-al lor. N-am avut norocul. Au înaintat mai aproape, agitându-și sulițele care aveau vârfuri din piatră aspră, ascuțită.

Mi-am dat seama că agitatul sulițelor era un fel de rol. Nu îi interesa decât să mă sperie. Am făcut un pas către ei, și au început să-și zgâlțâie sulițele mai tare. Sunt totalmente, inconfundabil, oameni. Chipurile lor sunt foarte expresive. Pielea le este spână și foarte neagră. Cred că au avut impresia că sunt unul, fiind atât de alb, comparativ cu ei, cel puțin. Nimic altceva din mersul, de pe chipul sau din limbajul meu nu părea să conteze. Am văzut peste umerii lor ce măcelăreau ceilalți. Era Oliver, băiatul care îndrăznise să mănânce viermii prăjiți. Capul îi era așezat pe o parte, deschis pentru a se vedea creierii. NT au creiere mari, chiar și copiii. Aproape că m-am întristat, dar nu-mi puteam permite astfel de sentimente. Cei doi HS își agitau sulițele, venind înspre mine, pas cu pas. M-am dat înapoi, încercând încă să le vorbesc, sperând că mă vor recunoaște ca unul de-al lor, când ceva mă înhață de gleznă. Era Grub. Se întorsese după mine. Vino! Fugi! M-am târât după el printre tufișuri, în susul prundișului, către stânci și zăpadă. Oamenii nu ne-au urmărit...

VINERI

Ninge din nou, mai tare ca oricând. Suntem în crevasă, Grub și cu mine. Încerc să păstrez bateriile, pentru conexiunea din momentul capturii (-21). Nu e soare. N-am văzut soarele de o

săptămână. După ultimul meu (prea lung) com, am înconjurat ținutul înalt, atenți să evităm HS – și eu, și Grub. E o ironie faptul că, până și aici, la începutul istoriei umanității, culoarea pielii bate tot. E logic, presupun, de vreme ce pielea este cea mai mare și mai evidentă dintre părțile corpului. Grupul a plecat peste ghețar; am găsit urmele care duc sus înspre gheață. Grub a vrut să-i urmeze, dar eu nu pot să mă îndepărtez prea mult de crevasă și de captură. Din fericire, nu merge nicăieri fără mine. L-am îndrumat înapoi către crevasă care, spre norocul nostru, era goală și am făcut un foc care a părut să-l liniștească – aprinderea lui, la fel de mult ca focul însuși. M-am așezat lângă el și a încetat să mai tremure, am dormit sub folia de supraviețuire, plus pielea. Tot ce trebuie să facem e să ne adăpostim aici încă o zi și vom fi duși amândoi. Bineînțeles, Grub nu știe asta. Tremură și scâncește în brațele mele. Mâhnirea lui mă inundă, de parcă ar fi a mea. Și teama. Cei întunecați! Cei întunecați! Ce-ar gândi dacă ar ști că sunt unul dintre ei?

— *Chiar nu trebuie să mai citesc, a spus Ron, azvârlind foaia imprimată la o parte. N-ai spus tu că Homo Sapiens a venit inițial din Africa?*

Am clătinat din cap și am ridicat din umeri. Clătinatul din cap și ridicatul din umeri sunt floare la ureche pentru mine.

— Așadar, iată-i acolo, pe întunecații tăi. Va avea loc o luptă și NT vor pierde. E evident o poveste de amator despre o călătorie în timp. Dacă mă întrebi pe mine, și presupun că nu ai pe cine altcineva să întrebi, cred că mesajele au intrat pur și simplu dintr-o anomalie în Rețea. Rețeaua a dat drumul la tot felul de scriitori aspiranți, care și-au trimis materiale unul altuia, și la site-uri mici de amatori. E un fragment dintr-o poveste science-fiction care a ajuns din greșeală în ciberspațiu.

— SF, am spus, dar nu s-a prins. Există diverse modalități de a da de înțeles că glumești, dar nu le-am stăpânit niciodată. De ce eu? am întrebat.

— Pariez că s-a întâmplat fiindcă ești pe serverul Fundației, a răspuns Ron. Cel din New Mexico. Nu-i ăla cu noul computer cuantic, cel care primește un mesaj la câteva milisecunde înainte de a fi trimis? Am citit povestea în Science News. Un fel de salt. Dar, hei, asta îl face receptorul perfect pentru istorisirea unei călătorii în timp. Apropo de timp...

S-a uitat la ceas, pe urmă s-a ridicat și mi-a strâns mâna. Fam înțeles ușurarea când și-a luat rămas-bun. Am încercat să-i rețin mâna, dar și-a tras-o.

— Ținem legătura, mi-a spus.

Oamenii de pe stradă treceau în goană pe lângă noi. Sixth

Avenue e cu sens unic pentru mașini, dar are două direcții pentru oameni. Nu mă deranjau, din spatele sticlei.

— *Pe cuvânt de cercetaș? am întrebat.*

— *Pe cuvânt de cercetași*

Am încercat să-i iau din nou mâna, doar ca să mă asigur, dar plecase. Mama mea îl eliberase în sfârșit.

S Â M B Ă T Ă

Dezastru. Am ratat captura amândoi, Grab și cu mine. Am fost alungați din crevasă. Ne-am trezit – sau, mai degrabă, eu am fost trezit de Grub. Am fost tras afară din crevasă și așezat în picioare, pe lângă cei trei HS cu sulite lungi de la intrarea grotei.

Grub îi mirosise înainte de a-i vedea sau a-i auzi. Au pus stăpânire pe proviziile noastre, pe foc și, desigur, pe crevasă, în vreme ce noi ne cățărăm în goană pe stânci, către gheața de deasupra. Nu s-au arătat interesați să ne urmărească sau să ne facă vreun rău, ci doar să ne sperie. Acum înțeleg ce s-a întâmplat în cadrul întâlnirii: HS nu i-au omorât pe NT, doar le-au acaparat locurile, hrana, focurile, și i-au pus pe fugă, și i-au mâncat pe aceia dintre copiii lor care le-au căzut în mâini. Era destul. Între timp, se întunecă, iar Grub așteaptă de la mine să aprind focul. Voi face unul mic, cu siguranță.

De obicei îmi plăceau sâmbetele, cred, dar acum mi se

păreau triste, chiar și la laborator. Mă întrebam unde se afla Ron, undeva în văzduh. Îi place să zboare. Desigur, nu era treaba mea, nu mai era. Aproape că îmi doream ca mama să fie încă în viață. Aș avea pe cine să sun. Există o mulțime de telefoane în laborator. Duminică a fost la fel.

DUMINICĂ

N-a fost nicio captură. Nu s-a întâmplat nimic. HS care ne-au alungat sunt și acum în crevasă, doi la număr. Dacă aș fi lăsat comul acolo, i-ați avea cel puțin pe ei. Spre surprinderea lor. Tot ce am putut să fac a fost să-l trag pe Grub destul de aproape ca să vadă. E îngrozit. Și eu. Suntem la 144 de ore de la un nou punct de captură, dacă se poate realiza. Voi menține comunicațiile astea la un nivel cât mai redus, ca să păstrez bateriile în stare de funcționare cât mai mult cu putință. N-am văzut soarele de când am ajuns aici.

Luni am primit un mesaj strict personal de la Fundație. Atașat, era un bilet electronic pentru un zbor către New Mexico, să iau parte la discuțiile pentru noul proiect. Țștia nu știu că eu nu zbor niciodată? Am căutat în josul paginii și iată-l, penultimul mesaj din trecutul îndepărtat și viitorul apropiat.

LUNI

Azi-dimineață Grub și cu mine i-am găsit pe patru din ceata

lui, fără foc și înghețați, într-o mică grotă de pe creastă, deasupra gheții. I-am îngropat cu mare efort. Nici urmă de ceilalți, nu mai mult de cinci sau șase. Am sentimentul înfricoșător că sunt de fapt ultima ceată, rămași fără copii. Când HS le-au luat focul, le-au semnat condamnarea la moarte, doar dacă NT nu au avut norocul să dea peste un fulger sau un vulcan activ. Poate că asemenea întâmplări nu sunt atât de rare „atunci” ca „acum”. Vom vedea.

Marți m-am dus pentru prima dată singur la Bagel Beret. Mi s-a părut ciudat. Nu credeam să mai merg. Mesajul de astăzi, ultimul, a lămurit totul. Acum știu de unde sunt mesajele, și mai știu că voi zbura la New Mexico. Va trebui să-mi iau inima-n dinți și să merg. E doar o oprire dintr-o lungă călătorie.

M A R Ț I

S-ar putea ca acesta să fie ultimul de vreme ce până și lumina BD de pe com începe să se stingă. Își dă duhul, cred că era momentul. Avem, oricum, alte griji. Au mai sosit și alți HS pe teritoriul de mai jos. Îi vedem agitându-se, ieșind la vânătoare. Noi? Noi nu suntem pe cale de a afla. Mâine vom trece creasta să vedem dacă putem da de urme. Grub doarme acum, dar au trecut ore întregi până ce a încetat să tremure. Mâinile lui nu voiau să se dezlipească de mine. Te rog, nu mă părăsi, spunea el, cu acel amestec NT de gesturi, atingeri și vorbire, iar eu am spus că nu o

voi face, dar mi-am dat seama că nu mă credea, și cine-l poate învinui? Era singur pe lume, mai singur, bănuiam, decât știa. Dacă ceata lui e în viață (și mă îndoiesc de asta), se află undeva deasupra noastră, fără copii, fără foc, murind încet de durere și de frig. Mă cutremur când mă gândesc la asta. Nu mă vei părăsi? m-a întrebat din nou, într-o doară, din vârful degetelor, chiar înainte de a adormi. I-am pus buricele degetelor pe buzele mele ca să înțeleagă ce spun și să știe că era pentru el, Grub.

Pe cuvânt de cercetaș, am spus.